

Advisory Notes

พึงระวังภาคการเงินและเศรษฐกิจสหรัฐฯ อาจได้รับผลกระทบรุนแรงขึ้นจากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรป

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
24 พฤศจิกายน 2554

สถานะปัจจุบัน : เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2554 Fitch Ratings กล่าวเตือนธนาคารในสหรัฐฯว่าจะได้รับผลกระทบอย่างหนัก หากวิกฤตหนี้สาธารณะของหลายประเทศในยุโรปลุกลามและขยายวงกว้างไปยังประเทศอื่นๆ ในยุโรป โดยเฉพาะฝรั่งเศส ซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ของยุโรป นอกจากนี้ ธนาคารในสหรัฐฯ มีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบมากยิ่งขึ้น หากวิกฤตหนี้ดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขในเวลาและวิธีการที่เหมาะสม ทั้งนี้ แม้ว่า Fitch Ratings ยังไม่มีการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือธนาคารในสหรัฐฯ โดยระบุว่าขณะนี้ความเสี่ยงที่ธนาคารในสหรัฐฯ จะได้รับผลกระทบจากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปยังอยู่ในระดับที่ "สามารถจัดการได้" แต่ค่าเตือนดังกล่าวส่งผลให้ดัชนีตลาดหุ้นสำคัญของสหรัฐฯ อาทิ ดัชนี Dow Jones Industrial Average ลดลง 190.6 จุด หรือลดลง 1.6% โดยเฉพาะราคาหุ้นของธนาคารขนาดใหญ่ทั้ง Morgan Stanley ที่ปรับลดลงถึง 8% Goldman Sachs Group Inc. ลดลง 4.2% และ Citigroup Inc. ลดลง 4.1% เนื่องจากนักลงทุนเทขายหุ้นด้วยความกังวลว่าธนาคารดังกล่าวจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปรุนแรงกว่าที่คาดไว้

เบื้องหลัง : ธนาคารขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ มีธุรกรรมค่อนข้างมากกับฝรั่งเศสและกลุ่ม PIIGS

- Fitch Ratings ระบุว่าธนาคารในสหรัฐฯ โดยเฉพาะธนาคารขนาดใหญ่ 5 อันดับแรก มีธุรกรรมค่อนข้างมากกับฝรั่งเศสและกลุ่ม PIIGS (PIIGS หมายถึง โปรตุเกส ไอร์แลนด์ อิตาลี กรีซ และสเปน) ขณะเดียวกันฝรั่งเศสยังถือครองพันธบัตรรัฐบาลกรีซมากเป็นอันดับ 1 ส่งผลให้หากวิกฤตหนี้สาธารณะขยายวงกว้างไปยังฝรั่งเศส ธนาคารขนาดใหญ่ 5 อันดับแรกในสหรัฐฯ มีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบมากขึ้นด้วย ทั้งนี้ ธนาคารขนาดใหญ่ 5 อันดับแรกในสหรัฐฯ มีปริมาณธุรกรรมกับฝรั่งเศสสูงถึง 188 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในจำนวนนี้เป็นธุรกรรมกับธนาคารในฝรั่งเศส 114 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สูงกว่า 2 เท่าเมื่อเทียบกับปริมาณธุรกรรมกับธนาคารในกลุ่ม PIIGS ซึ่งมีจำนวน 50.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- Fitch Ratings แสดงความกังวลว่าสถาบันการเงินประเภทกองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Funds : MMFs) ในสหรัฐฯ มีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบค่อนข้างมากเช่นกัน หากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปลุกลามและขยายวงกว้าง เนื่องจาก ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2554 MMFs ขนาดใหญ่ 10 อันดับแรกในสหรัฐฯ มีการลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้นของธนาคารในยุโรปถึง 285 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ 42% ของสินทรัพย์ทั้งหมดของ MMFs ทั้ง 10 รายดังกล่าว

ธุรกรรมของธนาคารขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ กับธนาคารในฝรั่งเศสและกลุ่ม PIIGS

	ฝรั่งเศส* (พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	กลุ่ม PIIGS** (พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)
BAC	8.9	13.0
Citi	15.7	16.3
JPM	22.8	15.1
GS	38.5	2.5
MS	28.1	3.4

หมายเหตุ : BAC = Bank of America Corp. Citi = Citigroup Inc.
JPM = JP Morgan Chase & Co. GS = Goldman Sachs Group Inc.
MS = Morgan Stanley
* ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2554
** ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2554
ที่มา : Fitch Ratings

ประเด็นที่ต้องจับตามอง : หากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปยิ่งขยายวงกว้าง จะยิ่งส่งผลกระทบต่อภาคการเงินและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ

นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การออกมาเตือนของ Fitch Ratings แสดงถึงความเป็นไปได้มากที่วิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปจะลุกลามและส่งผลกระทบเป็นวงกว้างไปยังประเทศอื่นๆ ในยุโรป โดยเฉพาะฝรั่งเศส ซึ่งภาคธนาคารมีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบรุนแรง จนอาจนำไปสู่วิกฤตภาคธนาคารในยุโรป หากกรีซผิดนัดชำระหนี้ (นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่เชื่อมั่นว่ากรีซจะผิดนัดชำระหนี้ภายใน 1-2 ปีข้างหน้า) และจะทำให้ธนาคารในสหรัฐฯ ได้รับผลกระทบจากปริมาณธุรกรรมจำนวนมากในฝรั่งเศสและประเทศในยุโรปอื่นๆ ทั้งนี้ ข้อมูลจาก Bank for International Settlement (BIS) ระบุว่า ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2554 สหรัฐฯ ถือครองหนี้ฝรั่งเศสสูงถึง 183.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ใกล้เคียงกับการถือครองหนี้กลุ่ม PIIGS ที่ 188.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังมีธุรกรรมกับธนาคารในยุโรปสูงถึง 5.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้หากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปขยายวงกว้างขึ้น ก็อาจยิ่งส่งผลกระทบรุนแรงขึ้นต่อธนาคารในสหรัฐฯ ทั้งจากการแบกรับการขาดทุนจากมูลค่าของพันธบัตรที่ด้อยค่าลง การกันสำรองหนี้เพิ่มขึ้น และอาจต้องเพิ่มทุนเพื่อรองรับการขาดทุนดังกล่าว อีกทั้งวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปอาจส่งผลให้เกิดภาวะสินเชื่อตึงตัวและทำให้มีเงินทุนเคลื่อนย้ายกลับสู่ภาคธนาคารในยุโรป ซึ่งปัจจัยดังกล่าวล้วนส่งผลกระทบต่อความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในสหรัฐฯ ลดลง และกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่กำลังอ่อนแอ นอกจากนี้ ผลกระทบของวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปที่ทวีความรุนแรงขึ้นมีแนวโน้มจะซ้ำเติมให้เศรษฐกิจกลุ่มยูโรโซนในปี 2555 หดตัวลง อันจะส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงภาคส่งออกของสหรัฐฯ อีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ผู้ประกอบการไทยควรเตรียมรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในปี 2555 ทั้งจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญ คือ สหรัฐฯ และยุโรปที่มีแนวโน้มชะลอลง ความผันผวนในตลาดการเงินโลกที่จะเพิ่มขึ้น รวมทั้งลูกค้าที่อาจมีปัญหาระงับการชำระเงินค่าสินค้าล่าช้าหรือผิดนัดชำระเงิน อันเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกขาลงตามเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรป และภาวะสินเชื่อตึงตัวที่อาจเกิดขึ้นในภาคธนาคารยุโรป

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด